

Вимоги до основних результатів наукової складової підготовки здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня

Науковою роботою аспірантів є обов'язковою складовою підготовки висококваліфікованих фахівців (докторів філософії), здатних самостійно вести науковий пошук, творчо вирішувати конкретні професійні, наукові завдання. Кредитами не обліковується.

Аспірант проводить наукові дослідження згідно з індивідуальним планом наукової роботи протягом усього періоду навчання, в якому визначаються зміст, терміни виконання та обсяг науково-дослідних робіт. Індивідуальний план наукової роботи здобувач погоджує з науковим керівником і Вчена рада Університету затверджує план протягом двох місяців з дня зарахування здобувача до аспірантури.

Наукова складова включає проведення прикладних наукових досліджень в Університеті, підготовку до публічного захисту дисертаційного дослідження, тематика якого визначена відповідною випускною кафедрою та затверджена вченою радою факультету, написання та публікацію статей та апробацію результатів за напрямком дисертаційного дослідження.

Науково-дослідницька робота аспіранта здійснюється під керівництвом наукового керівника, умовно може бути розділена на підготовчий та основний етапи та включає наступні види діяльності.

На підготовчому етапі аспірант:

1. Обирає тему наукового дослідження та обґрунтовує актуальність обраної теми дослідження. Здійснює перегляд каталогів захищених дисертацій і знайомиться з вже виконаними на кафедрі дисертаційними роботами. Опрацьовує новітні результати досліджень в обраній та суміжних сферах науки. Ознайомлюється з аналітичними оглядами і статтями у фахових виданнях, проводить консультації з фахівцями з метою виявлення маловивчених наукових проблем і питань, що є актуальними. Вивчає та аналізує основні підходи та позиції наукових шкіл і течій у вирішенні досліджуваної проблеми; уточнює термінологію в обраній галузі знань. Здійснює пошук літературних джерел з обраної теми.

2. Проводить планування дисертаційної роботи шляхом складання індивідуального плану аспіранта; робочого плану аспіранта.

3. Здійснює постановку цілей і завдань дисертаційної роботи. Визначає об'єкт і предмет наукового дослідження.

4. Обирає методи (методику) проведення дослідження.

5. Здійснює опис процесу наукового дослідження у дисертаційній роботі шляхом формування плану-проспекту, який являє собою реферативний виклад питань, за якими надалі буде систематизуватися весь зібраний фактичний матеріал.

Під час основного етапу науково-дослідницької роботи аспірант:

1. Проводить науково-дослідницькі роботи відповідно до профілю освітньо-наукової програми, з використанням дисциплін, що викладаються. Займається науковою роботою з виконання теоретичної та практичної

частини дослідження.

2. Аналізує та узагальнює результати наукового дослідження на основі сучасних міждисциплінарних підходів, застосування наукових методологічних принципів та методичних прийомів дослідження, використання в дослідженні тематичних інформаційних ресурсів, сучасного вітчизняного і зарубіжного досвіду з тематики дослідження.

3. Здійснює підготовку та видання публікацій за темою дисертації: монографій та наукових публікацій у вітчизняних фахових виданнях і виданнях, включених у міжнародні наукометричні бази даних, наукових публікацій в інших виданнях.

4. Проводить апробацію результатів наукових досліджень шляхом участі у наукових конференціях: у міжнародних та зарубіжних конференціях; у всеукраїнських конференціях; у регіональних та міжвузівських конференціях; у конференціях для молодих вчених; у літніх (зимових) наукових школах (семінарах). Бере участь у конкурсах наукових робіт.

5. Бере участь у роботі Наукових товариств студентів, аспірантів та молодих учених.

6. Залучається до виконання науково-дослідної тематики в рамках державних, міжвузівських або університетських тем, а також індивідуальних планів кафедр.

7. Якщо за результатами наукового дослідження було отримано винахід, то аспірантом готуються та подаються документи для отримання патенту на винахід (авторське свідоцтво).

8. Займається проведенням досліджень та підготовкою дисертаційної роботи, формулюванням висновків дисертаційної роботи.

9. Здійснює оцінку отриманих результатів, які обговорюються на засіданні наукового семінару, а потім виносяться для обговорення та дискусії на засіданні випускної кафедри.

10. Проходить попередню експертизу дисертації на кафедрі (передзахист).

11. Займається роботою з підготовки рукопису дисертації.

12. Працює над створенням перспективних засобів щодо практичного використання та впровадження результатів дослідження.

13. Готує до захисту / захищає дисертацію у спеціалізованій вченій раді.

14. Науково-дослідницька робота відображається в індивідуальному науковому плані підготовки фахівця. Контроль виконання індивідуального плану підготовки здійснюються кафедрами шляхом атестації. Атестація аспірантів здійснюється відповідно до освітньо-наукової програми підготовки докторів філософії та індивідуального плану аспіранта. Атестація аспірантів проводиться раз на рік у кінці навчального року.

Атестації передують проміжні звіти. Аспірант звітує на кафедрі 2 рази на рік. Метою проміжної атестації є контроль за виконанням індивідуального плану науково-дослідницького пошуку та дотримання графіку виконання індивідуального навчального плану аспіранта.

При атестації аспіранта враховуються виконання програмних вимог як освітньої, так і наукової компонент освітньо-наукової програми. Аспіранти, що успішно пройшли щорічну атестацію, переводяться на наступний рік навчання. Аспіранти, які не пройшли атестацію, підлягають відрахуванню.

Метою проміжних звітів є контроль за виконанням індивідуального плану аспіранта за всіма складовими, передбаченими освітньо-науковою програмою.

Результатом навчання в аспірантурі є успішне виконання здобувачем вищої освіти даної освітньо-наукової програми, висновок кафедри про результати проведеного дослідження та можливість рекомендації до захисту, на основі якого відбувається публічний захист дисертації у спеціалізованій вченій раді та присудження ступеня доктора філософії у певній галузі.

Основні результати навчання та науково-дослідницької діяльності аспірантів мають бути підтверджені за такими складовими:

1. Освітня компонента освітньо-наукової програми підготовки докторів філософії, яка складається з результатів вивчення дисциплін циклу загальної підготовки та дисциплін циклу професійної підготовки в обсязі 45 кредитів. Складання заліків та екзаменів відповідно до навчального плану теоретичної підготовки та комплексного екзамену з фаху.

2. Проходження та успішний захист науково-педагогічної практики.

3. Підготовка дисертаційної роботи, яка рекомендована кафедрою до захисту на спеціалізованій вченій раді.

4. Публікація за темою дисертації не менше 5-ти статей у фахових виданнях, з яких не менше як 1 стаття має бути опублікована у виданнях, які входять до міжнародних наукометричних баз даних.

5. Апробація результатів дисертаційної роботи шляхом участі в роботі не менше 8-ти всеукраїнських та міжнародних наукових конференцій, семінарів та інших форм наукової комунікації.